

A HTMT HÍREI**MTNE 2025 - Zenetudományi szekció**

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben huszonnegyedik fórumának keretében a Zenetudományi szekció is külön programmal jelentkezik. A rendezvény központi eseménye a Márkos Albert kismonográfia bemutatója, amelyre a kolozsvári Vallásszabadság Házában kerül sor 2025. november 20-án, 18 órától. A beszélgetés során Sófálvi Emese kérdezi a kötet szerzőjét, Benkő Juditot, miközben a közönség betekintést nyerhet a magyar zeneszerző életművének legújabb tudományos feldolgozásába... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

MTNE 2025 - XXVI. műszaki tudományos ülészek

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben programsorozat részeként kerül sor a XXVI. műszaki tudományos ülészekre, amely a korszerű műszaki és alkalmazott tudományos kutatások bemutatását, valamint a szakmai párbeszéd erősítését tűzi ki célul. A rendezvényen való részvétel előzetes regisztrációhoz kötött, amely a hivatkozáson alul, online űrlapon keresztül végezhető el. Az ülészeknek a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Fő téri épületének Kallós Zoltán terme ad otthont (Kolozsvár, Fő tér 29.), ahol a tanácskozás 2025. november 22-én, délelőtt 9 órakor veszi kezdetét... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

MTNE 2025 - Erdélyi Természettudományi Konferencia

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben huszonnegyedik fórumának rendezvénye az Erdélyi Természettudományi Konferencia, amely a régió természettudományos kutatásait, eredményeit és innovációs irányait mutatja be. A konferenciát a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kémia és Vegyészmérnöki Karán rendezik meg, a kar kolozsvári székhelyén, az Arany János utca 11. szám alatt, 2025. november 22-én, reggel 9 órától. A rendezvényt az EME Természettudományi Szakosztálya szervezi, amely évtizedek óta meghatározó szereplője az erdélyi magyar tudományos életnek... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

MTNE 2025 - Filozófiai hatástörténet és kritika. III.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben huszonnegyedik fórumának keretében immár harmadik alkalommal rendezik meg a Filozófiai hatástörténet és kritika című szakmai ülést, amely a filozófiai gondolkodás történeti rétegzettségét, értelmezési hagyományait és kortárs kritikáit állítja középpontba. A tanácskozásnak a Babeş-Bolyai Tudományegyetem főépülete, ezen belül a Böhm Károly terem ad otthont, Kolozsvár szívében, a Farkas utca 1. szám alatt. A rendezvény 2025. november 22-én, délelőtt 10 órakor veszi kezdetét... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Kína a „gazdasági csoda” előtt, alatt és után

Kína a „gazdasági csoda” előtt, alatt és után – gazdaságföldrajzi perspektívából címmel tart előadást Gyuris Ferenc (az ELTE Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszékének docense) a BBTE Földrajz Kar Amfiteátrumában 2025. november 24-én, hétfőn, 14:00 és 15:30 között a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Földrajztudományi Szakbizottságának szervezésében. [...] Az előadás gazdaságföldrajzos nézőpontból tekinti át, honnan indult a Kínai Népköztársaság, mely tényezők révén válhatott rendkívüli gyorsasággal a globális gazdaság egyik meghatározó szereplőjévé, és milyen irányba halad tovább napjainkban... Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Széchenyi és Mikó „jelenlétében” ünnepeljük a magyar tudományosságot

Két különleges, a kolozsvári Bánffy-palotában megnyíló tárlatra hívja az érdeklődőket az Erdélyi Múzeum-Egyesület november 20-án. A Portrék az Erdélyi Múzeum-Egyesület egykori gyűjteményéből és az Erdélyi magyar akademikusok arcképcsarnoka című kiállítások a Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozat részeként nyílnak meg a nagyközönség előtt. A kettős tárlat az EME elnöke, Bitay Enikő az MTA külső tagja, és a Művészeti Múzeum igazgatója, Lucian Nastasă-Kovács közötti együttműködés, intézményközi megállapodás révén jöhet létre. [...] Az összeállításáról, azok jelentőségéről Bitay Enikővel, az EME elnökével beszélgettünk. [...] Az EME-t 1949-ben a teljes megsemmisítés szándékával számolták fel, 1990-ben azonban mégis valósággal újraéledt hamvaiból, a regionális tudományosság hiteles fóruma. [...] Egy sikeres, jól működő intézmény révén élővé válik a generációkat összekötő kapcsolat: egyrészt a múltból örökölt értékek továbbadása, másrészt a jövő számára megnyitott fejlődési lehetőségek között... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Vélemények: Mit üzen ma a bársonyos forradalom?

A huszadik század vége és a huszonegyedik század néha profán, de talán annál beszélőbb jeleket hagyott. Őszirózsás forradalom, bársonyos forradalom a kulcsaival, narancsos forradalom. Hétköznapi tárgyak, „dolgozók”, amik magukba szívták a történelmi momentum üzenetét, és bizonyítják, hogy még mindig a jelképekbe oltott üzenet a legerősebb. [...] A felmérés szerint Szlovákia állampolgárainak többsége kiáll november 17. mellett – a kormány hiába törölné el a munkaszüneti napot. [...] A szabadságért és demokráciáért vívott harc napja sokáig államünnep volt Szlovákiában, azonban a kormány spórolási céllal úgy határozott, hogy elveszi november 17-e munkaszüneti státuszát... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) > [teljes cikk 4](#) >

Véget ért a Bíborpiros szép rózsza vetélkedő

145 előadás, 880 versenyző – ennyien jelentkeztek a Bíborpiros szép rózsza idei évadába, amely a népdalénekesek, népdalkörök, népi hangszeresolisták és népi hangszeres együttesek számára kétévente meghirdetett vetélkedő. [...] Takács Ottó, a főszervező Szlovákiai Művelődési Intézet igazgatója kérdésünkre elmondta: Az Intézet a Csemadok Országos Tanácsa megbízásából szervezi meg a vetélkedőt. Nagyon sok csemadokos csoport vett azon részt. [...] A Bíborpiros szép rózsza országos döntőjét november 15-én szervezték meg Dunaszerdahelyen... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#) >

Podcast: Németh Ilona három nyelven jelentette meg A jövő kertjei című kötetét

Az ökológiai válság korában már az illúzióját is elvesztettük annak, hogy képesek vagyunk irányítani a természetet, igaz, kontrollt korábban sem gyakoroltunk felette, legfeljebb kihasználtuk, erre mutatnak rá Németh Ilona vízen lebegő zöld szigetei. A Munkácsy-díjas képzőművész úszó installációit három éve a világ egyik legrangosabb kortárs művészeti kiállításán, a németországi Kassel városában ötévente megrendezett tárlaton, a Documentán, konkrétan a Fulda folyón láthatta a közönség. A Gyógyító kert és a Jövő kertje névre keresztelt tárgyegyüttes leginkább két aprócska, zöldben pompázó szigetekskére, mini ökoszisztémára hasonlít, és a klímaválság kihívásaira reflektálva, a művészet eszközével gondolkodtatja el a befogadót ökológiai, egyben társadalmi kérdésekről. [...] A jövő kertjei magyarul, szlovákul és angolul is szól az olvasóihoz... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk](#) >

Podcast: A Páholly vendége Olasz István

Olasz István színművészt – aki a napokban töltötte be 45. születésnapját – a Komáromi Jókai Színház Játssz újra, Sam! című előadásának szenci vendégjátéka után kértük mikrofonvégre. A hosszú út, valamint a kimerítő játék után sem érződött rajta fáradtság. Azt mondja, mára jobban megtanulta beosztani az erejét, és a színpadon is sokkal nagyobb magabiztossággal mozog. [...] S bár tapasztalatból rég nem érez hiányt, sosem szeretne rutinból játszani – mert szerinte az megölné a kreativitást. Az interjút Jakubecz László, a Patria Rádió riportere készítette... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk](#) >

Múltidéző: Mi köti össze Felsőszelít, Fodor András Kossuth-díjas költőt és egy finn oktatáspolitikust?

A Fortepan online fotóarchívum az egyik legjobb dolog, ami az elmúlt 15 évben történt Magyarországon. [...] Amióta működik az oldal, rendszeresen megnézem, hátha felkerültek rá fotók Felősszeliről. [...] Egész pontosan három darab, ugyanattól a szerzőtől. [...] Érdemes bővebben is foglalkozni Felsőszelivel a szlovákiai magyar evangélikus közösségben betöltött jelentős szerepével. Endreffy János és édesapja, id. Endreffy János, illetve a kettejük között Felsőszeliben szolgáló báró Podmaniczky Pál, majd Mátis István is a szlovákiai magyar evangélikusok fontos személyiségei, közösségsszervezői és tudós lelkeszei voltak... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk](#) >

Lapszemle: Esélyteremtés a Katedrában

Már elérhető a Katedra Polgári Társulás által közreadott digitális Katedra folyóirat legfrissebb lapszáma. A november-decemberi duplaszám ezúttal a közelgő iskolareform egyik kulcsfogalma, az esélyteremtés témája köré épül: a folyóiratban olvasható 26 írásnak közel a fele ezt a témakört boncolgatja. [...] Bíró Éva a neves hazai pszichológust, Strédl Teréziát, az MTA külső köztestületének tagját faggatja az esélyteremtés különböző aspektusairól. Mező Ferenc az esélyteremtés fogalmának többszempontú értelmezését tárja elénk. [...] Misad Katalin, az MTA külső köztestületének tagja és Kralina Hoboth Katalin a nyelvi esélyteremtés témáját boncolgatja. A nyelvi esélyteremtés háttérösszetevőit ismerteti az Oros Bugár Anna – Vančo Ildikó, az MTA külső köztestületének tagja – Kozmács István szerzőhármas magyar tannyelvű iskolák szlovákoktatásáról szóló tanulmánya... Forrás: Dunaszerdahelyi.sk: [teljes cikk](#) >

Intenzív és eredményes időszak az ipolysági Szondyban

A szeptemberben – a Pongrácz Lajos Alapiskolával – létrejött állami magyar iskolaközpont részeként működő Szondy György Gimnázium mozgalmas időszakot tudhat maga mögött. [...] Kmetyo Zsuzsa, gimnáziumunk 4.G osztályos diákja rangos elismerést

vívott ki a Szlovákiai Magyar Írók Társasága Határvonal nevű prózaírói pályázatán: Élet a küszöbön túl című novellájával Zsuzsi 1. helyezést ért el a szlovákiai magyar középiskolásoknak szóló megmérettetésén... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

A határnyitás huszadik évfordulójára

A falurész, Nagyszelmenc és Kisszelmenc közé az oroszok a második világháború után egyetlen éjszaka hatméteres deszkapalánkot húztak. A vasfüggöny lezárult, elválasztva rokonokat, gyerekkori barátokat, ismerősöket. [...] A határnyitás huszadik évfordulóját ünnepelték e hétvégén Nagyszelmencben... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk](#) >

SZERBIA/VAJDASÁG

Statisztika: Miért nem keresnek segítséget a bántalmazott nők?

Tavaly 27 211 családon belüli erőszakos esetet jelentettek Szerbiában, amelyek több mint kétharmadában nők voltak az áldozatok – derül ki a rendőrségi adatokból. Sok gyakran elállnak a feljelentéstől a hosszas, bizonytalan és anyagilag kimerítő bírósági eljárások miatt. Bár ilyen esetekben joguk van ingyenes jogi segítségre, a nők többsége nem él ezzel a lehetőséggel. Az igazságügyi minisztérium legutóbbi adatai azt mutatják, hogy a fizikai, pszichológiai, vagy szexuális erőszakot átélt nőknek csupán 0,2 százaléka használta ki ezt a jogot. Emellett sokan szégyenből nem jelentik a fizikai erőszakot... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) >

A Vajdasági Magyar Plénium ülése

A Vajdasági Magyar Plénium november 14-én megtartott első nyilvános tribünjén megállapította: a vajdasági magyar elektronikus és nyomtatott sajtó súlyos válságban van. A Magyar Nemzeti Tanács által alapított médiumok a Vajdasági Magyar Szövetség politikai irányítása alá kerültek, így egypárti médiamonopólium alakult ki, amelyet politikai stratégiai kommunikációs eszközként használnak a választások előtt álló országban. [...] Az EU, az EBESZ és az Európa Tanács egyre keményebben bírálja és sürgeti Szerbiát, hogy teljesítse az EU 3-as csatlakozási klaszterban a legfontosabb előfeltételt, vagyis garantálja a média függetlenségét. A VMP szerint a vajdasági magyar sajtószervekben megszegik Szerbia 2023. évi új sajtótörvényét, amely előírja a közszolgáltatóság elvének betartását. [...] Az Elektronikus Médiumokat Szabályozó Testület csütörtökön megválasztott tagjai közül pénteken négyen bejelentették, hogy lemondanak... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Akár 15 órát is várnak az utasok az EU új határrendszere miatt

A Utazási Irodák Szerbiai Szövetsége igazgatója, Aleksandar Seničić szerint az Európai Unió új határellenőrzési rendszerének bevezetése miatt kialakult torlódások előre láthatók voltak – de a helyzet súlyossága minden várakozást felülmúlt. [...] A Közúgyek stábjá Horgoson járt utána, hogy a gyakorlatban hogyan működik az új rendszer... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Megtartották a 30. Kárpát-medencei Honismereti Versenyt Szabadkán

Magyarország királynői, királynéi és nagyszonyai volt a témája a szabadkai Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete hagyományos Kárpát-medencei Honismereti Versenyének, amelyet pénteken 30. alkalommal tartottak meg a szabadkai Széchenyi István Általános Iskolában. A vetélkedőn 16 általános iskolás és 9 középiskolás csapat vett részt. [...] A verseny forgatókönyve a kezdetektől ugyanaz. Három feladat, amely minden évben történelmünk más-más korszakát dolgozza fel, melyhez előkészületekre, kreativitásra, a tárgyak, tantárgyak korrelációjára van szükség, képességre, szorgalomra és kitartásra. [...] Mészáros Zoltán történész, az MTA külső köztestületének tagja a verseny egyik zsűritagja is, aki évek óta nagyban hozzájárul a megmérettetés témáinak, feladatainak megfogalmazásában is. A honismeri versenyhez való pozitív hozzáállásával, bátorító szavaival Weisz Rudolf is hűségdíjban részesült... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk](#) >

A Svetozar Marković Gimnáziumban számítástechnikai-informatikai tehetséggondozó szak nyílik

A szabadkai Svetozar Marković Gimnáziumban a jövő tanévben magyar és szerb nyelven is megnyílik a számítástechnikai-informatikai szak. Danilo Popov iskolaigazgató a pénteken megtartott sajtótájékoztatón elmondta, a sikeres felvételizés érdekében a gimnáziumban felkészítő órákat fognak tartani minden második héten. [...] Joó Endre informatika szakos tanár arról szólt, hogy az elmúlt évek kimutatásai alapján az egyetemeken az informatikai szak a legnépszerűbb a középiskolások körében... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk](#) >

A magyar szórvány napját ünnepelték Csonoplyán

Ünnepi áhítattal és gazdag kultúrműsorral ünnepelték a magyar szórvány napját Csonoplyán. Az esemény célja, hogy felhívja a figyelmet a határon túli, kisebbségben élő magyar közösségek értékeire, mindennapi küzdelmeire és megmaradásuk fontosságára. [...] A szentmisét követően ünnepi műsort tartottak a kultúrotthonban. A program keretében Bácsgyulafalva, Doroszló,

Hertelendyfalva, Kúla, Kupuszina, Muzslya, Nemesmilitics, Szilágyi, Törökkanizsa, Zombor és Csonoplya népi énekesei, együttesei, táncosai, szólistái, színjátszói, vers- és mesemondói léptek fel, azzal a céllal, hogy bemutassák gazdag hagyománykincsüket... Forrás: Pannonrtv.com:[teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Múltidéző: Az elfeledett Bodrogvár nyomában

A nyugat-bácskai Bezdán és Monostorszeg, illetve a horvátországi Vörösmart települések által alkotott háromszögben sejthetjük az egykori vár helyét, mely már a honfoglalás előtt is létezett. Ekkor még a szláv Zalán vezér földvéra magasodhatott a lápvidék fölé. [...] Abonyi (Ruff) István bezdáni származású erdészmérnök, szakíró is megemlékezik Bodrog váráról: „Meseként hallgattam falusi gyerekkoromban a Bodrogvár-környéki őserdő évszázados tölgyfás sűrűségének titokzatos történetét. A közeli Duna-ágak szigetes területein elsüllyedt kolostorokról, templomokban imádkozó és politizáló, harcos szerzetesekről mesélt itt a népi képzelet közvetítője... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Kárpátalja a rendszerváltás időszakában – könyvbemutató és kerekasztal-beszélgetés

A Nemzetstratégiai Kutatóintézet a Magyar a Magyarért Népfőiskola Alapítvánnyal közösen Volt egyszer egy lap – Kárpátalja címmel szervezett könyvbemutatót és kerekasztal-beszélgetést az intézet székházában. A rendezvényen bemutatták az 1990. április 30. és 1994. december 31. között Mankovits Tamás szerkesztésében megjelent Kárpátalja című lapok összefoglaló kiadványát. [...] A lapot Magyarországon nyomtatták, és amely ebben az átmeneti időszakban – az 1980-as évek végén és az 1990-es évek legelején – volt az első olyan lap, amely független volt, és amely tudta közvetíteni a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség véleményét a kárpátaljai magyarság irányába... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Roma felzárkóztatás a Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálatnál

Versek, énekek, dalocskák és természetesen sok tanulás – ez nem egy állami fenntartású oktatási intézmény napközi csoportja, hanem a Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálat Szent Louis és Zélie Martin Központjának cigány fiatalokkal foglalkozó tanodája. A szeretetszolgálat 2017-ben indította el ezt a programját, aminek azóta is töretlen a sikere. Jól példázza ezt az is, hogy napi rendszerességgel 30, de akár 50 gyerek is részt vesz a felzárkóztató programban. A fiatalok különböző korosztályokhoz tartoznak, viszont itt nem osztályonként, hanem tudásszint szerint foglalkoznak velük. Amellett, hogy közösségben tanulnak, mást is kapnak a Máltai Szeretetszolgálattól, többek között mindennap meleg ebédet, ami sokaknak az egyetlen betevőt jelenti naponta... Forrás: Youtube/TV21 Ungvár: [teljes cikk >](#)

A Gogola család 5 generációja címmel nyílt kiállítás a Na'Conxypán Galériában

Ritka alkalom, amikor egy kiállítótérben öt nemzedék munkái találkozhatnak. A Révész Imre Társaság november 13-án erre vállalkozott, amikor A Gogola család 5 generációja címmel festménykiállítás-megnyitót rendezett a beregszászi Na'Conxypán Galériában. A Gogola név a Érke-parti városban régóta ismerősen cseng: a család tagjai évtizedek óta alkotnak, tanítanak, és meghatározó szereplői a város kulturális életének. [...] A kiállítás megnyitóján Kovács Gyöngyi, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem tanára, beregszászi kézműves köszöntötte a szép számban megjelent érdeklődőket, majd Kulin Ágnes, a Révész Imre Társaság elnöke és a Na'Conxypán Galéria kurátora mutatta be a család tagjait... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Boys' Day – Férfiak a tanteremben

Burgenland 1 300 alsó tagozatos pedagógusa közül 90 százalék nő, így a férfi tanárok száma alig haladja meg a százat. A Pedagógiai Főiskola és a tartomány idén már negyedik alkalommal rendezte meg a „Boys' Day” programot, hogy felhívja a figyelmet az alulreprezentált férfi pedagógusokra, és több fiút inspiráljon a pályaválasztásra. [...] További probléma, hogy a kevés férfi pedagógus miatt nincsenek minták a fiatalok számára. Emellett az alsó tagozatos tanárok munkáját sokszor kevésbé értékelik a társadalomban... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

A többnyelvűség lassítja a szellemi öregedést

Egy nemzetközi kutatócsoport olyan adatokat elemzett, amelyek több mint 86 000 személyt foglalnak magukba 27 európai országból. Az eredmény: minél több nyelvet beszél valaki, annál „fiatalabb” volt kognitívan a kortársaiknál – vagyis az agyuk jobban teljesített az életkorukhoz képest. [...] A kutatók úgy találták, hogy azok, akik legalább két, vagy több nyelven beszélnek, mintegy kétszer olyan jól álltak kognitív állapotukat tekintve, mint azok, akik csak az anyanyelvüket használták... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Vendégünk Radics Éva

Az ORF Színes Kultúránk adásának vendége ezúttal Radics Éva. A Radics név csaknem négy évtizeden át fémjelezte a magyar történelmi-irodalmi megemlékezéseket az Őrvidéken. Édesanyja nyomdokain haladva Radics Éva évtizedeken keresztül vezette az 56-os ünnepségeket Alsóőrött, gyerekkórust és népdalkört is alapított, és zenetudományi munkásságával jelentős mértékben hozzájárult a burgenlandi magyarság kulturális életéhez... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Gyász hír: Elhunyt Somogyi László

Élete 88. évében elhunyt Somogyi László, a délburgenlandi magyarság egyik kimagasló személyisége. Somogyi László 56-os menekültként került ki Ausztriába, itt tanár lett és többek között könyvet írt a burgenlandi magyarságról. A zene mellett szenvedélye volt a sport. Életéről most népcsoport-szerkesztőségünk emlékezik. [...] Somogyi László 1937-ben született a felvidéki Kismácsédon. Tanulmányait a gráci egyetemen folytatta. [...] A burgenlandi magyarság“ című könyve magyar és német nyelven is megjelent. Erről 2005-ben tudósítottunk „Adj’ Isten, magyarok“ adásunkban... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Magyar írók és Duna-menti párbeszéd

Vasárnap zárul a bécsi könyvvásár – Buch Wien –, melynek szíve az a mintegy 300 pódiumbeszélgetés, amelyek német nyelvű és nemzetközi újdonságokat mutatnak be. A színes program egyik kiemelt eseményei közé tartozik a Donau Lounge, a Duna-menti országok aktuális témáival és számos német nyelvű megjelenéseivel együtt. [...] A könyvvásár öt napja közül szombaton volt a legerősebb magyar jelenlét: ezen a napon három újonnan megjelent művet illetve fordítást is bemutattak... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Megnyitották Hanel-Gangoly Irén kiállítását

A helyi művész, Hanel-Gangoly Irén első kiállítását nyitották meg a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület székházában november 8-án. A tárlat a művész festményeiből készült válogatást mutat be, és december 10-ig látogatható. [...] Hanel-Gangoly Irén életében már régóta nagy szerepet tölt be a művészet. Ő azt vallja, hogy nyugdíjas pedagógusként már több ideje van alkotni. A megnyitón betekintést nyújtott művészi folyamatába, kiemelve az általa használt technikák kihívásait... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Irodalmi pályázat: „Itthon vagy otthon?”

„Itthon vagy otthon?” címmel irodalmi pályázatot hirdet 35 év alatti fiatalok számára a Bécsi Napló. A szerkesztőség rövid novellákat, esszéket vagy tárcákat vár, maximum 3000 karakter terjedelemben. A pályázat célja, hogy a fiatalok reflektálhassanak arra a kérdésre, hogyan él meg a magyar identitást és a közösségi életet Ausztriában. [...] Kiemelte, hogy a téma különösen aktuális a bevándorló magyarok körében, akik gyakran szembesülnek azzal a kérdéssel, hogy itthon vagy otthon érzik-e magukat?... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Beszélgetés: Ha egy magyartanár elcsüggedne, az valóban aggasztó jel lenne

A magyar nyelv napjának alkalmából Gašpar Tot Anitával, az 1. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola magyartanárával beszélgettünk a nyelv jelenlegi helyzetéről, az oktatásról és a tanulókról. [...] A nehézséget elsősorban abban érzékelem, hogy a tanulók motiváltsága jelentősen csökkent. A digitális eszközök, a kütyük és az online világ nagyon lekötik őket, emiatt sokkal nehezebb felkelteni az érdeklődésüket, illetve fenntartani a figyelmüket. Nagyon sokat romlott az évek során a grafomotorika, tehát az íráskészség. Ugyanakkor a magyar ajkú gyerekeknek a szókincese és a kiejtése is sokkal jobbá vált... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Muraszombati pártszervezet, 1946 első fele

A második világháború után a kommunista párt az egypártrendszer teljes körű megszervezésére, a korlátlan hatalom megszilárdítására törekedett. E cél megvalósítása a Muravidéken hasonló volt a jugoszláv állam más vidékein tapasztalt törekvésekhez, ami a járási pártszervezetek tevékenységének elemzésénél jól nyomon követhető. [...] Göncz László, az MTA külső köztestületi tagjának cikke... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Muravidéki magyaroké az idei Venczel József Nemzetstratégiai Díj

Kepéné Bihar Mária és Lendvai Kepe Zoltán – az MTA külső köztestületi tagja – lendvai néprajzkutatók Venczel József Nemzetstratégiai Díjban részesültek a muravidéki magyarság értékeit a középpontba állító több évtizedes tudományos, kulturális és ismeretterjesztő munkásságuk elismeréseképpen. A díjat november 8-án vették át Leányfalun. [...] Harmadik éve működik az immár öt ország magyarjait tömörítő Venczel József Társaság, amely a pártállamban agyonhallgatott szociológus szellemi hagyatékának

szélesebb körű megismertetését, éltetését tűzte ki célul. Többek közt az életutat négy évtizede kutató Székely András Bertalan 224 oldalas Venczel József-életrajzát szerkesztette a professzorral és a nevét viselő szervezettel foglalkozó tanulmányokból, cikkekből... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Szabó Krisztián kapta a PAB díját

A Magyar Tudomány Ünnepe pécsi nyitóeseményén idén Szabó Krisztián eszéki egyetemi tanár, aki a matematikai és informatikai kar dékáni tisztségét is betölti, vehette át a Pécsi Akadémiai Bizottság (PAB) Határon Túli Tudományért Díját. Az elismerés olyan kutatóknak jár, akik a Magyarország határain túli közegben is kiemelkedő tudományos és közösségi értéket teremtenek. [...] Szabó Krisztián Vajdaságban, Kúlán született 1975-ben. Az eszéki tudományegyetem Matematika Tanszéke első generációjának tagjaként szerzett BA-diplomát, majd a Zágrábi Tudományegyetemen mesterfokozatot 2003-ban, doktori címet pedig 2007-ben. Kutatási területei az alkalmazott és numerikus matematika, a görbeillesztés, a paraméterbecslés és az adatszoportosítás... Forrás: Kepesujasg.com: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Etnikai incidensek Horvátországban

Fokozódik a feszültség Horvátországban a szerb közösséget ért elmúlt időszak béli támadások miatt. [...] Az incidensekre reagálva Marko Đurić szerb külügyminiszter kijelentette, hogy ez egy újabb kísérlet a szerb közösség megfélemlítésére, és felszólította a horvát hatóságokat, hogy sürgősen azonosítsák és állítsák bíróság elé az elkövetőket. [...] Horvátország elnöke, Zoran Milanović még a hétfői eset után azt nyilatkozta, hogy a spliti huligánok, akik megakadályozták a szerb kisebbség kulturális rendezvényét, szégyenteljesen viselkedtek, és a tetteseket meg kell büntetni... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Ítéletet hirdettek Herkulesfürdő ellopásának ügyében, 19 ingatlant kap vissza a román állam

A Temesvári Táblabíróság ítélete nyomán Herkulesfürdő számos történelmi épülete állami tulajdonba kerül vissza. [...] Az ügy 35 vádlottjának egy része ugyanakkor megúszta a börtönt, mert mire ítélethirdetésig jutottak, a bűncselekmények elévültek. Ugyanakkor ez az első ítélet a fürdőváros „ellopásának” ügyében, és nem jogerős, a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszéknél meg lehet támadni... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Romániában 70 éve kihalt keselyűfajt telepítenek vissza a Fogarasi-havasokba

A Románia faunájából 70 éve eltűnt fakó keselyűt (Gyps fulvus) telepítik vissza a Fogarasi-havasokba – számol be a Conservation Carpathia Alapítvány. A fakó keselyűk visszatelepítése több szakaszban történik majd. Az első példányokat Spanyolországból hozzák majd. [...] A fakó keselyűk a 20. század közepén tűntek el az országból elsősorban a közvetlen üldözés miatt, mert károsnak tartották, de a különböző mérgezések, valamint a tojásaik gyűjtése is hozzájárult a romániai kihalásához. [...] Románia az utolsó olyan tagállam, ahol valaha mind a négy európai keselyűfaj költött, de még nem vett részt ilyen jellegű visszatelepítési programban... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

A nemzeti régiók ügyében hozott brüsszeli döntés érvénytelenítését kérte a Székely Nemzeti Tanács

Az Európai Unió Bíróságához fordult a nemzeti régiókat érintő polgári kezdeményezés ügyében Izsák Balázs, és keresetében az Európai Bizottság elutasító döntésének az érvénytelenítését kéri... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Sajtóvita: Vita nélküli közélet, párbeszédképtelen értelmiség?

Néhány figyelemre méltó erdélyi magyar sajtóanyagban bukkant fel a közelmúltban a gondolat, hogy a posztorbáni világ lehetőségének a fölsejlesztésével indokolt számot vetni a magyar–magyar kapcsolatok átalakulásának – a lehetőségével, kihívásaival. [...] A több forrásból összerakható következményvizsgálat három vonatkozásban tesz egyértelművé lesűrhető következtetéseket: milyen ára és hozadéka lett annak, hogy sor került a magyar politikai közösség határainak a kiterjesztésére a könnyített honosítás és a szavazati jog révén... [...] Salat Levente, az MTA külső tagjának vitaindító cikke a magyar-magyar viszonyról rávilágított néhány rendszerszintű problémára, amelyek az erdélyi magyar közélet és nyilvánosság állapotát jellemzik. Horváth Réka, az MTA külső köztestületi tagjának válaszcikke... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Borcsa János könyvbemutatója Kézdivásárhelyen

Különleges irodalmi eseményre gyűltek össze múlt csütörtök este az érdeklődők a kézdivásárhelyi Vigadó Művelődési Központ dísztermében, ahol az Erdélyi Magyar Írók Ligája Irodalom és közösség című programsorozatában mutatták be Borcsa János, az

MTA külső köztestületi tagjának új könyvét, az Olvasatokban az élet című kötetet. Az esemény házigazdája és a szerző beszélgetőtársa Sarány István, a Hargita Népe szerkesztője volt. Az Olvasatokban az élet című kötet három nagyobb egységre tagolódik. Az első részben átfogó tanulmányok olvashatók, melyek irodalmi életműveket, alkotói világokat vizsgálnak; a másodikban rövidebb esszék és kritikák kaptak helyet, majd Zsidó Ferenc, a Székelyföld folyóirat főszerkesztője által Borcsa Jánossal készített interjú zárja a könyvet... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Még Hunyadi Jánost is könnyen kiradírozhatták volna a propagandisták a nándorfehérvári csata történetéből

Ha nem is volt olyan szőnyegbombázásszerű a propaganda, mit manapság, a középkorban is megvoltak a mesterei, és nagyban befolyásolták, hogy ma milyen az emlékezetpolitikánk. Az 1456-os nándorfehérvári csatát a magyar közemlékezet óriási sikerként őrzi, amely hosszú időre megállította az oszmán terjeszkedést Nyugat-Európa felé. [...] Pálosfalvi Tamás történész, az ELTE BTK Történettudományi Intézetének tudományos főmunkatársa, a 15. századi Magyar Királyság kutatója a Magyar Tudományos Akadémia Tudományünnep+ előadásán azt mondta, nem kell lerombolni a nemzetmitológiánkat, de nem árt ismernünk a csata más értelmezéseit... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Podcast: Balázs Imre József, a Korunk folyóirat főszerkesztő-helyettese

Transzilvanizmusok címmel jelentette meg novemberi számát a Korunk. Lehet és kell-e folyton újrafogalmazni – értelmezni az erdélyiséget, annak változó értékeivel, dilemmáival, vitatott vetületeivel? Balázs Imre József, a folyóirat főszerkesztő-helyettese, az MTA külső köztestületi tagja, a 11. szám társszerkesztője volt a Kolozsvári Rádió Tetőterasz vímű műsorának vendége... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Tófalvi Zoltán történésszel

Tófalvi Zoltán pályáját szülőfaluja, Korond gimnáziumának történelemtanáraként kezdte, majd a marosvásárhelyi területi rádió riportere, [...] az erdélyi magyarság történelme utóbbi hatvan-hetven évének kutatásával írta be nevét nagyon mélyen az erdélyi sajtóba. Írt szociográfiai tanulmányt a Temesvárra telepedett atyhaiakról, szülőföldje, a Sóvidék fazekasságának múltjáról és jelenéről, hozzájárult a temesvári forradalom történetének jobb megismeréséhez. 2007-ben elindította a tízkötetesre tervezett, 1956 erdélyi mártírjai című sorozatot. Eddig megjelent hét vaskos kötet, most készül a nyolcadik, a Moyses Márton tűzhalála... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Szórványlétben tegnap és ma – egy lelkipásztor tapasztalatai

Október harmadik hétvégéjén a Beszterce-Naszód megyei Mezőveresegyházán jártunk, ahol a helyi református templomért, a Dési Református Egyházmegye egyik legrégebbi, 700 éves templomáért adtak hálát. Ott találkoztunk a veresházi születésű Orbán Tibor lelkipásztorral, aki a teológia elvégzése óta kis gyülekezetekben szolgál. [...] Hétköznapiokról és ünnepekről beszélt ezúttal rádiónknak Orbán Tibor... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Egy évszázad után újra magyar filmpremier a Kolozsvári Magyar Operában

Történelmi pillanat a Kolozsvári Magyar Operában: ismét filmpremiernek adott otthont a sétatéri épület, amelyben utoljára több mint egy évszázaddal ezelőtt tartottak magyar film ősbemutatót. Szép Gyula operaigazgató felhívta a figyelmet arra, hogy 105 éve a Janovics Jenő-féle filmgyár utolsó alkotása volt látható, és a közönség most újra magyar filmpremierre gyűlt össze. [...] Az opera nagytermében Káel Csaba Magyar menyegző című alkotását vetítették szombat este, amelynek cselekménye nagyrészt Kalotaszegen játszódik... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)